

Professori Miikka Ruokanen:

SAARNA HELSINGIN AGRICOLAN KIRKON TUOMASMESSUSSA 12.9.2021

Radio Dein suora lähetys sekä tuomasmessu.fi –tallenne.

Teksti: Matt. 6:19-24.

AFGANISTANISSA USKO VOITTI MAMMONAN

Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimessä.

Rakkaat sisaret ja veljet Kristuksessa.

Tänä aamuna 12.9. kello 7 tasan 20 vuotta sitten laskeuduin vaimoni Li Junin kanssa Kiinan pääkaupungin Beijingin lentokentälle, olin menossa vierailevan professorin töihin Kiinaan. Avasin kännykkäni – tämän vuosimallia -98 Nokian, joka on minulla kädessäni tässä - heti jo koneessa ja luin poikani Juhon viestin:

-”World Trade Centerin tornit ovat tulella New Yorkissa, lentokoneet ovat iskeneet niihin. Kaksi muutakin lentoiskua on tapahtunut... Amerikka on hysteerisessä tilassa...”

Terrori-isku oli tapahtunut kiinalaisten mennessä nukkumaan edellisenä iltana. Nyt tämä shokeeraava uutinen levisi ympäri maailmaa.

Tämä päivä muutti maailman. Alkoi **terrorismin vastainen sota.**

Kuukautta myöhemmin Yhdysvallat hyökkäsi Afganistaniin, jossa oli terroriteon tehneen Al-Qaidan pesäpaikka Taliban-hallinnon suojeluksessa.

Tästä alkoi tasan 20 vuotta kestänyt sota, Yhdysvaltojen pisin sota koskaan. Se päättyi Amerikan tappioon vajaan kaksi viikkoa sitten, 30. elokuuta 2021. Tämä oli toinen sota, jonka suurvalta hävisi, ensimmäinen oli Vietnamin sodan häviö 1975.

9/11-terrori-iskuissa sai surmansa liki 3.000 amerikkalaista. Afganistanin sodassa kuoli 2.400 amerikkalaista sotilasta, 4.000 muissa tehtävissä toiminutta amerikkalaista sekä 1.200 sotilasta muista länsimaista. 68.000 afgaanisotilasta ja poliisia menetti henkensä, 47.000 siviiliä ja 51.000 talibania.

Yhteensä 7.600 länsimaista kuollutta ja reilut 166.000 kuollutta afgaania. 9/11-iskun kostosta maksettiin kova, moninkertainen hinta!

Lisäksi Amerikka sijoitti Afganistaniin kaksi tuhatta miljardia eli **kaksi triljoonaa dollaria**, lähinnä sotilaallisiin tarkoituksiin. Tämä on sama kuin, että 20 vuoden ajan joka vuosi kaksi kertaa Suomen valtion budjetti. Suomi käytti Afganistanissa miljardi euroa.

Oliko kaksi vuosikymmentä kestänyt projekti kaikkien näiden uhrausten arvoinen?

Miksi länsimaat – suurista uhrauksistaan huolimatta – **eivät kyenneet muuttamaan Afganistania**? Jäikö tästä valtavasta uhrauksesta tuohon maahan **mitään hyvää**? Tähän saamme vastauksen varmaankin vasta vuosien kuluessa.

USKO - MAMMONAA SUUREMPI VOIMA

Toiseen kysymykseen voimme vastata jo nopeammin: **Miksi** maailman mahtavin sotakoneisto ja sen huippuunsa kehitetty intelligenssi hävisivät paimentolaista heimoelämää viettävälle ryysyläisjoukolle?

Miksi superteknologiaa käyttävät rambot lopulta pakenivat maasta henkensä kaupalla?

Yllättävällä tavalla juuri kuulemamme tämän päivän evankeliumi, patkka Jeesuksen Vuorisaarnasta, antaa meille vastauksen:

Afganistaniin tunkeutui maailman tehokkain armeija. Se uskoi onnistuvansa kostamaan vihollisille ja muuttamaan maan mieleisekseen **mammonan avulla**. Yhdysvallat käytti sotaan ja oheistoimintoihin **300 miljoonaa dollaria päivässä**.

Rahalla perustettiin **uusi hallinto**, palkattiin miehittäjille mieluisat **johtajat** maahan. Rahalla ostettiin afganistanilaiset palvelemaan USAn luomassa uudessa **armeijassa**.

Kun tiukka paikka lopulta tänä kesänä tuli, korruptoituneet hallitsijat pakenivat pakettiautot ja helikopterit pullollaan dollareita naapurimaihin.

Afganistanin oma armeija romahti, kun rahalla pestatut sotilaat heittivät pois aseensa ja pakenivat, he eivät halunneet puolustaa korruptoitunutta hallintoa, johon kukaan ei uskonut.

Mikä oli voittaneen osapuolen **vahvuuden salaisuus**? Tietysti horjumaton vallanhimo, julmuus, väkivalta ja rohkeus. Mutta lisäksi heillä oli **rakkaus** heimoonsa ja maahansa – ja ennen muuta **usko asiansa oikeutekseen** sekä siihen, että **Jumala, Allah, on heidän puolellaan, apunaan ja turvanaan heidän asiaansa ajamassa**.

Vihollinen voi tappaa ihmisen ruumiin mutta ei hänen uskoaan.

Hävityn sodan syytä puidaan vielä vuosikymmenien ajan, syyt ovat hyvin moninaiset.

Ylemmydentunnossaan amerikkalaisilla ei ollut juuri mitään käsitystä siitä, millaisen kansan ja kulttuurin keskelle he iskivät 20 vuotta sitten.

Heillä ei ollut aavistustakaan tuon kansan uskosta.

Voimme varmuudella sanoa, että tässä sodassa usko voitti mammonan!

Päivän evankeliumissa, joka on osa Jeesuksen Vuorisaarnaa, Vapahtaja sanoo:

-”Kukaan ei voi palvella kahta herraa. Jos hän toista rakastaa, hän vihaa toista; jos hän toista pitää arvossa, hän halveksii toista. **Te ette voi palvella sekä Jumalaa että mammonaa.**”

MITÄ ON MAMMONA? - JEESUKSEN OPETUS

Mikä on *mammona*? Uudessa testamentissa vain Jeesus käyttää tätä arameankielistä sanaa, neljä kertaa. Sana perustuu heprean ja aramean verbiin *'aman*, ”uskoa ja luottaa”; meille tuttu sana *amen* on johdettu tästä sanasta. Päätämme rukouksen sanaan ”amen – luotan ja uskon, tämä on varmasti totta.”

Rabbinistisissa kirjoituksissa *mammona*-sanalle annettiin merkitys ”omaisuus” negatiivisessa mielessä, ”epärehällisesti saavutettu omaisuus”.

Jeesus antaa sanalle merkityksen omaisuudesta, johon ihminen on **väärällä tavalla kiintynyt. Ihminen ei itse omista mitään, kaikki kuuluu Jumalalle**, kaiken Luojalles. Ihminen on vain Jumalan antamien lahjojen väliaikainen **taloudenhoitaja**. Omaisuutta pitäisi käyttää oikeudenmukaisella tavalla, erityisesti hädässä olevien auttamiseen. Vääränlainen kiintymys omaisuuteen tekee siitä **epäjumalan**.

Jeesus sanoo:

-”Myykää, mitä teillä on, ja antakaa köyhille. Hankkikaa kukkarot, jotka eivät tyhjene. Siellä ei varas pääse siihen käsiksi eikä koi tee tuhojaan. Missä on aarteenne, siellä on myös sydämenne.” (Luuk. 12:33-34)

-”Karttakaa kaikenlaista ahneutta. Ei kukaan voi rakentaa elämäänsä omaisuuden varaan, vaikka sitä olisi kuinka paljon tahansa.” (Luuk. 12:15)

-”Älä kadehdi, kun joku rikastuu. Kuollessaan hän ei ota mukaansa mitään, hänen omaisuutensa ei seuraa häntä hautaan. Vaikka hän eläessään ihastelee osaansa ja toiset kiittävät hänen menestystään, hänen täytyy mennä paikkaan, jossa ei valoa nähdä.” (Ps. 49:17-20)

-Voi sitä, joka kerää rikkautta itselleen mutta jolla ei ole aarretta Jumalan luona. Kaikki, minkä olet itsellesi koonnut – kenelle se joutuu? – **Näin opettaa Jeesus.** (Luuk. 12:20-21)

1650 vuotta sitten elänyt kirkkoisä **Basileios** tulkitsee terävästi Jeesuksen opetusta:

-”Omistat niin ja niin monta hehtaaria maata, lisäksi vuoria, tasankoja, laaksoja, niittyjä ja metsiä. Mitä seuraa tämän jälkeen? Eikö sinua odota kaiken tämän jälkeen **kahden neliömetrin maatilkku**, hautapaikkasi. Kenen hyväksi näet niin paljon vaivaa, kenen hyväksi toimit väärin? Miksi käytät käsiäsi **turhuuden kokoamiseen?**”

Näin se on: Kun kerran lähdet tästä maailmasta, lähdet yksin ja alasti. Silloin **ihmisten ihailulla, menestyksellä ja mammonalla ei ole mitään merkitystä! Mukaasi et saa mitään.**

Päivän evankeliumissa Jeesus sanoo:

-”Missä on aarteesi, siellä on myös sydämesi. Jos silmäsi on terve, koko ruumiisi on valaistu. Jos silmäsi ovat huonot, koko ruumiisi on pimeä.”

Jeesus tarkoittanee:

-Jos sydämesi ja rakkautesi kiintyy Jumalaan, kaiken hyvän antajaan, koko **elämäsi perusta kirkaassa valossa, elämäsi orientaatio on terve.**

-”Etsikää ennen kaikkea Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskasta tahtoaan.” (Matt. 6:33).

-Jos sen sijaan syvin intohimosi ja kaipauksesi on omaisuuden kartuttaminen, nautintojesi maksimoiminen, muiden hallitseminen, pyrkimys menestyneeksi ja muiden ihailemaksi – silloin **mammona on sinun jumalasi! Elämäsi ohjaa pimeys, ei valo!**

Jeesus ohjaa meitä **rakastamaan intohimoisesti Jumalaa ja etsimään kaikessa hänen tahtoaan ja johdatustaan.**

MIKÄ ON JUMALA? – MARTTI LUTHERIN OPETUS

Uskonpuhdistaja **Martti Luther** sanoo ensimmäisen käskyn selityksessään *Isossa Katekismuksessa*:

-”Mitä tarkoittaa, että jollakulla on Jumala tai mikä on Jumala? Vastaus: Jumalaksi kutsutaan sitä, jolta tulee **odottaa kaikkea hyvää** ja johon on **turvauduttava kaikessa hätässä**. Jonkun Jumala on juuri se, mihin hän sydämen pohjasta luottaa ja uskoo.”

Jumala on siis se, mitä ihminen **yhtäältä** pitää **korkeimpana hyvänä**, yli kaiken tavoiteltavana, ja **toisaalta** se, mitä ihminen pitää hauraan elämänsä **perusturvana**, mistä hän hakee apua hädänpäivänä.

Ihminen on olento, joka tarvitsee ja hakee korkeinta hyvää ja perusturvaa **itsensä ulkopuolelta**.

Luther jatkaa:

-ENSINNÄKIN: ”Jumala sanoo: Pidä huoli, että annat yksin minun olla Jumalasi etkä milloinkaan etsi ketään muuta. **Odota hyvää, jota kaipaavat, minulta** ja etsi sitä minun tyköäni.”

-TOISEKSI: ”Mikäli kärsit onnettomuutta ja hätää, **tule minun turviini**. Minä annan sinulle mitä tarvitset ja autan sinut kaikesta hädästä.”

Vääränlaisesta sydämen kiinnittymisestä Luther sanoo:

-”Moni ajattelee, että hänellä on Jumala ja kaikkea tarpeeksi, kun hänellä on rahaa ja omaisuutta. Hän luottaa siihen ja rehentelee sillä itsevarmana. Hänellä on Jumala nimeltään **Mammona**. Siihen hän luottaa koko sydämestään.”

Hän jatkaa: -”Mammona onkin **maailman yleisin epäjumala**. Jolla on rahaa ja omaisuutta, tuntee olevansa turvassa. Hän on iloinen ja peloton aivan kuin istuisi keskellä paratiisia. Ja päinvastoin: joka ei omista mitään, se epäilee ja vaipuu epätoivoon. Samalla tavalla on jumalansa silläkin, joka häikäilemättä luottaa suureen oppineisuuteensa, viisauteensa, valtaansa, suhteisiinsa ja maineeseensa. Miten ylimielisiä ja varmoja sitä ollaankaan tuollaisista onnen lahjoista, ja miten epätoivoisia, jos niitä ei ole tai jos ne menetetään.”

Näin siis Martti Luther 500 vuotta sitten. Opetus on varsin osuvaa ja ajatonta. Moderni ihminen ei palvo kuvia tai patsaita, mutta silti hän voi olla epäjumalanpalvelija, joka löytää syvimmän ilonsa mammonasta sen eri muodoissa.

MITEN KOKOAMME AARTEITA TAIVAASEEN?

Jeesus kehottaa: **”Kootkaa itsellenne aarteita taivaaseen.” Tämä on Jumalan tahdon mukaisen elämän ydin ja tarkoitus!**

Vain sillä on merkitystä, että ”kerää aarteita taivaaseen, Jumalan valtakuntaan”.

Ensimmäinen, tärkein Jumalan käsky kuuluu: ”Minä olen Herra/Jahve (”minä olen se joka olen”), sinun Jumalasi. Sinulla ei saa olla muita jumalia.”

Raamatun tärkein uskontunnustus, *Shema Yisrael –Kuule, Israel*, toteuttaa ensimmäisen käskyn:

-”**Kuule, Israel! Jahve, Herra, on meidän Jumalamme, Jahve yksin. Rakasta Jahvea, Jumalaasi koko sydäimestäsi, koko sielustasi ja koko voimastasi.**” (5. Moos. 6:4-5)

Miten me voisimme rakastaa Jumalaa? Läntiseen teologiaan eniten vaikuttaneen kirkkoisä **Augustinuksen** lempijae Raamatussa oli Paavalin Roomalaiskirjeen viidennestä luvusta lause:

-”Jumala on vuodattanut rakkautensa meidän sydämiimme antamalla meille Pyhän Hengen.” (Room. 5:5b)

Augustinus tulkitsee Paavalia: **Meidän rakkautemme Jumalaa kohtaan** on mahdollinen vain ja ainoastaan siksi, että Jumala on ensin **antanut meille Pyhän Henkensä**, joka **sytyttää** meissä rakkauden Jumalaan.

Pyhä Henki on sama kuin jumalallinen rakkaus, Jumalan oma olemus.

Tämä rakkauden Henki on vuodatettu myös meidän sydämiimme. Siksi me voimme rakastaa ennen muuta Jumalaa, mutta myös lähimmäisiämme.

Jeesus ilmaisi saman asian viinipuuvvertauksessaan (Joh. 15:1-10):

-”Minä olen viinipuu, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää. Ilman minua te ette saa aikaan mitään.”

Oksa ei itse tuota hedelmää. Ravinteet ja nesteet tulevat juurta ja runkoa pitkin oksaan. **Me vain kannamme sitä hedelmää, jonka Kristus oman Pyhän Henkensä voimalla saa aikaan.**

-”Minun tahtoni on, että te lähдете liikkeelle ja tuotatte hedelmää.” (Joh. 15:16)

-”Hengen hedelmää ovat rakkaus, ilo, rauha, kärsivällisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, lempeys, itsehillintä,” opettaa Paavali (Gal. 5:22).

Ei ole sattuma, että kaikki neljä evankeliumia huipentuvat Jeesuksen omilleen antamaan **lähetyskäskyyn** sen eri muodoissa: ”Julistakaa evankeliumi kaikille luoduille. Tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni. Jne.”

Pyhän Hengen vaikutuksesta, oksina Kristus-viinipuussa, me kannamme parhaat aarteet ja hedelmät Jumalan ikuiseen valtakuntaan rohkaisemalla **muita tulemaan sisälle ikuiseen valtakuntaan.**

Tämä hedelmä pysyy ikuisesti!

ELÄMÄMME SALDO KRISTUKSEN ISTUIMEN EDESSÄ

Ystävät, kun me kerran seisomme Kristuksen tuomarintuimen edessä ja pääsemme hänen armostaan sisälle ikuiseen valtakuntaan, olen varma, että me tulemme tuntemaan samalla **surua ja häpeää** siitä, että elämämme aikana olimme niin **arkoja ja pidättyväisiä uskossamme Jeesukseen.**

Kaikki se, mitä Raamattu on luvannut, osoittautuikin nyt **todeksi!**

Lupaukset ylösnousemuksesta, ikuisesta elämästä, uudesta taivaasta ja maasta, Jumalan valtakunnasta – **ne ovat ihan oikeasti totta!**

Miksi olin elämäni aikana niin penseä, kylmä, pelokas uskossani – **miksi rakastin niin vähän Vapahtajaani?**

-Miksi en lyhyen elämäni aikana rakastanut häntä syvemmin?

-Miksi en todellisesti etsinyt Jumalan tahtoa ja johdatusta elämäni?

-Miksi en kertonut Kristuksesta niille, joita tapasin?

-Miksi arkailin, miksi häpeilin?

-Miksi olin raukka ja pelkuri, keskityin omaan mahdottomuuteeni enkä Jumalan mahdollisuuksiin myös minussa?

Hyvät ystävät, uskomme Kristukseen voi uudistua tässä messussa.

Messun **kaksi huippukohtaa** ovat: **synninpäästö ja pyhä ehtoollinen.**

-Synninpäästössä meille julistetaan: ”Ystäväni, ole turvallisella mielellä, kaikki sinun syntisi ovat anteeksi annetut Jeesuksen Kristuksen nimessä ja pyhässä, kalliissa, maahan asti vuotaneessa sovintoveressä – iloon, rauhaan ja vapauteen saakka!”

-Ehtoollisella Vapahtaja sanoo: ”Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, pysyy minussa, ja minä pysyn hänessä.” (Joh. 6:56)

Juuri tässäkin messussa tapahtuu **puhdistuminen ja yhtymys** Kristuksen ruumiin ja veren **uhriin ristillä** sekä hänen **ylösnouseeseen** ruumiiseensa.

Tässä on sekä syntien anteeksiantamus että ikuinen elämä.

Yhdymme myös **hänen persoonaansa, elämänsä, pyhyyteensä, kuolemattomuuteensa** Pyhässä Hengessä.

Hän täyttää meidät Hengellään ja lähettää maailmaan **kokoamaan aarteita** ikuiseen valtakuntaan.

Rukoilkaamme:

-Jeesus, pese minut verelläsi, Kristus, täytä minut Pyhällä Hengelläsi!

-Kiitos, Herra, että puhdistat minut sovintoverelläsi; kiitos, että täytät minut Hengelläsi!

-Kiitos, että kannat minunkin kauttani hedelmää ikuiseen valtakuntaasi! Amen.